

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Društveno poročilo.

Pri obnem zboru kat. tiskovnega društva dne 27. aprila t. l. bili so v odbor voljeni č. gg. Lovro Herg, Franc Ogradi, profesor Majciger, Jože Flek, dr. Križanič, dr. Mlakar, Juri Žmave, dr. Suhač, dr. Feuš in dr. Napotnik; za namestnike pa č. gg. Franc Kosar, Ignac Orožen, in Martin Stranjsak. V odborovi seji dne 3. maja t. l. konstituiral se je novi odbor tako: predsednik dr. Križanič, podpredsednik Franc Ogradi, denarničar dr. Suhač in tajnik dr. Napotnik.

Važni trije govori iz državnega zbora.

Po celem sveti velja: človek ne sme več potrošiti, nego pridobiva; kdor vedno dolgove dela in z rame na ramo prelaga, ta je zapravljivec, ne ume gospodariti in pride na nič. Tega bi se morali tudi državniki, zlasti finančni ministri in večine državnih poslancev držati; vsaj pokriti bi morali letni dohodki letne potroške, če se uže nič prihraniti ne da. Žali Bog, tega niso pomnili naši prejšnji državniki še menje pa liberalni poslanci. Prvi se lahko izgovarjajo na razne vojske, v katere je Avstrija se bila zapela. Slednji pa nimajo nobenega izgovora. Brezobzirno so potroške povsod napeli in 500 milijonov novega dolga zapustili. L. 1869 so sicer skušali ravnotežje med dohodki in potroški dognati, toda kako? Napravili so zakrito krido s tako imenovanim spremenjevanjem državnih dolžnih pisem, pri katerih so mnogo dolžnih obrestij odškrenoli, vrhu tega so za 18 milijonov državnih posestev prodali. To je bila sila, a vendar zastoj. Liberalni zapravljevci so do l. 1878 zmiraj naprej in više gnali državne potreboče in stroške, množili število uradnikov, pozviševali plače, pometali z denarji za železnice itd. ter primanjkljaje zalagali z novimi dolgovi. Naposled jih je ljudstvo samo pri volitvah zvečnoma zvrlo in tako so prišli narodni slovenski, poljski in česki poslanci sporazumljeni z nemškimi konservativci do večine. Ti imajo sedaj malo veselo pa za obstanek in prospanje mile nam Av-

strije neizrečeno važno nalogo, da od liberalcev tako strašno zavoženi voz iz blata potegnajo. Toda naenkrat to ni mogoče. Odkapajo ga uže 2 leti pa odkopali še ga niso, vendar upanja imajo, da se jim posreči. Pot, po katerej ga upajo izvleči kazali so te dni trije odlični poslanci v državnem zboru. Prvi je naš slovenski poslanec g. baron Goedel, drugi poljski poslanec Hausner in tretji nemški konservativec knez Alojz Liechtenstein. Naš poslanec je pri tej priliki državnemu zboru najavljaj želje in potrebe svojih kmetijskih volilcev v gospodarstvenem in narodnem oziru in zatoraj začnemo z njegovim govorom.

Jedro vsemu govoru g. barona Goedela bilo je to: ravnotežje v državnem računu moramo dosegniti, dolgovi ne smemo več delati; v ta namen moramo prvič davkovske postavke tako prenaraditi, da si pridobimo več dohodkov, vendar tako, da se davkoplačilcem nobena krivica, nobena sila ne bo godila, denar je treba ondi iskati, kder ga res kaj je, drugič pa moramo začeti resnobno in hitro štediti, varčno gospodariti, potroške odpravljati, kder je to gotovo mogoče, in tretjič smo dolžni državljanom nepotrebna bremena olajšavati, jih v gospodarskih in duševnih zadevah podpirati, da zopet do sape, do premožnosti pridejo.

Potem je slavni poslanec začel razlagati in kazati, kde bi se dalo res kaj prihraniti. Rekel je: „naša sedanja uprava (način kako so razne gosposke, uradi razpostavljeni) je preveč zamotana, deloma nepotrebna, vseskozi predraga. Povsod gospodje preveč pišejo in uradi drug drugemu dopisujejo višjim uradom, pri vsakej malenkosti tujan do ministerstev povprašujejo in poročili na cente vsako leto dopošiljajo. To je vse odveč. Deželna finančna ravnateljstva se zelo lahko razpustijo. Nihče jih ne bo nikder pogrešal. Sploh pa četvero zaporednih in vedno višjih finančnih uradov (inštan) ni potrebno. Italijani, ko so naše